

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ФАКУЛЬТЕТ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

**Силабус
навчальної дисципліни
АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО
В СУЧАСНИХ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЯХ ТА ПРОЄКТАХ**

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Освітньо-творча програма	Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
рівень вищої освіти	трегій (освітньо-творчий)
ступінь вищої освіти	доктор мистецтва

Харків - 2023

Силабус склала:

Кандидат мистецтвознавства, доцент

КОВАЛЕНКО Юлія Борисівна

Кандидат мистецтвознавства, доцент

ЧЕРКАСОВА Наталія Олександрівна

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні

кафедри мистецтвознавства

Протокол від «21» серпня 2023 р. №1

Завідувачка кафедри мистецтвознавства

Світлана РИБАЛКО

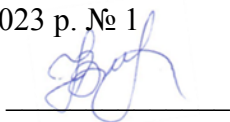
Схвалено

Радою факультету аудіовізуального мистецтва

Протокол від «23» серпня 2023 р. № 1

Голова

ради факультету

Наталія МАРХАЙЧУК

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1	Назва дисципліни	Аудіовізуальне мистецтво в сучасних креативних індустріях та проєктах	
2	Викладач	Коваленко Юлія Борисівна Канд. мистецтвознавства, доцент, експерт з аудіовізуального мистецтва Експертної ради Українського культурного фонду; експерт НАЗЯВО (021 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»), Голова професійного об'єднання ГО «Ініціативна кіногрупа «Широкий формат»; член редакційної колегії міжнародного індексованого наукового видання International Journal of Literature and Arts; учасниця міжнародних проєктів	
3	Викладач	Черкасова Наталія Олександрівна Канд. мистецтвознавства, доцент, кінознавець. Член Національної Спілки кінематографістів України. Дисертація: «Прокат фільму як чинник реалізації художнього потенціалу національного кінематографа» (17.00.04 – кіномистецтво, телебачення). Працює у складі організаційного комітету Міжнародного арт-проєкту Фестиваль аудіовізуального мистецтва «Золотий кадр», міжнародного дитячого телефестивалю «Дитятко», інших.	

	Інформації про консультації	Онлайн-консультації – зручний для здобувача час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача
	Логіка вивчення курсу	<p>Засвоєння дисципліни «Аудіовізуальне мистецтво в сучасних креативних індустріях та проєктах» ґрунтується на попередньому опануванні здобувачами комплексу загальних і професійних компетентностей, що формуються під час вивчення базових компонентів освітньо-творчої програми, зокрема таких дисциплін, як «Філософія мистецтва», «Іноземна мова в професійній комунікації», а також «Мистецька компаративістика». Ці курси забезпечують необхідну методологічну, комунікативну та аналітичну підготовку для подальшого розуміння сучасних аудіовізуальних процесів та для роботи з міждисциплінарними культурними й медіапроєктами. Окрім цього, пререквізитом є сформовані навички самостійної художньо-дослідницької роботи, здатність до критичного мислення, розуміння основ аудіовізуальних практик і теорій, що відповідає логіці підготовки докторів мистецтва в межах програми.</p> <p>Дисципліна виступає важливою змістовою і методичною основою для подальших освітніх компонентів і тому має чіткі постреквізити. Вона безпосередньо забезпечує підґрунтя для таких курсів, як «Майстерність за спеціальністю та робота над творчим проєктом», «Методика підготовки теоретично-дослідницької роботи», «Спецсеминар з теорії та практики аудіовізуального мистецтва» та «Науково-педагогічна практика». Набуті знання та вміння спрямовані на розвиток здатності здобувача створювати, концептуалізувати та обґрунтовувати складні аудіовізуальні проєкти, працювати у міждисциплінарному середовищі та ефективно презентувати результати дослідницької й творчої діяльності. Дисципліна також відіграє ключову роль у підготовці до виконання та захисту творчого мистецького проєкту, який є завершальним етапом атестації в межах третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти.</p>

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Місце дисципліни в програмі навчання. Дисципліна «Аудіовізуальне мистецтво в сучасних креативних індустріях та проєктах» належить до професійного блоку обов'язкових освітніх компонентів освітньо-творчої програми «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти. Курс органічно інтегрується в загальну логіку підготовки доктора мистецтва та спрямований на формування професійних компетентностей, пов'язаних із розробленням, реалізацією та критичним осмисленням складних інноваційних аудіовізуальних проєктів у сучасному культурному та креативному середовищі.

Дисципліна забезпечує змістовий зв'язок між теоретичним ядром програми – філософськими, мистецтвознавчими, порівняльними та дослідницькими курсами – і творчо-виробничими освітніми компонентами, зокрема «Майстерністю за спеціальністю та роботою над творчим проєктом», «Спецсеминаром з теорії та практики аудіовізуального мистецтва» та «Методикою підготовки теоретично-дослідницької роботи». У цьому контексті дисципліна виконує функцію методологічної та концептуальної опори для комплексного розуміння ролі аудіовізуального мистецтва у структурі креативних індустрій, особливостей його трансформації під впливом нових медіа, цифрових технологій, мультимодальних форматів та міждисциплінарних практик. Важливою є її роль у формуванні здатності здобувачів докторського рівня працювати зі складними творчими завданнями – від створення авторського аудіовізуального продукту до

участі у соціокультурних, музейних, освітніх, дослідницьких та міжнародних мультимедійних проєктах.

Дисципліна сприяє розвитку інтегральної компетентності програми – уміння генерувати нові ідеї, вирішувати творчі та дослідницькі задачі в умовах невизначеності, а також формує професійні компетентності, пов'язані з проєктуванням, менеджментом, презентацією та експертною оцінкою аудіовізуальних творів і культурних практик.

Курс має практичну цінність для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, оскільки безпосередньо підтримує створення та впровадження творчого мистецького проєкту – ключової складової атестації доктора мистецтва. Він забезпечує розуміння сучасних тенденцій медіавиробництва, механізмів функціонування креативних індустрій, можливостей професійної колаборації в Україні та за кордоном, що узгоджується з орієнтацією освітньо-творчої програми на інноваційність, міждисциплінарність та міжнародну інтеграцію.

Особливість дисципліни. Курс інтегрує дослідницьку, художню та проєктну методологію, поєднуючи підходи artistic research та practice-based research. Він акцентує роль аудіовізуальних практик у культурних трансформаціях, цифровій креативності та сучасному медіавиробництві.

МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета вивчення дисципліни – надати розуміння ролі аудіовізуального мистецтва в системі сучасних креативних індустрій; сформувати здатність концептуалізувати, розробляти та реалізовувати складні мультимедійні, міждисциплінарні, культурні та соціальні проєкти на основі мистецьких досліджень, зокрема у міжнародних форматах, з використанням інноваційних медіатехнологій.

Завдання вивчення дисципліни.

1. Сформувати системне уявлення про місце та роль аудіовізуального мистецтва в сучасних креативних індустріях, його зв'язок із культурними, соціальними та технологічними процесами.
2. Ознайомити здобувачів із сучасними тенденціями розвитку аудіовізуальних практик, новими медіа, мультимодальними форматами, цифровими та імерсивними технологіями.
3. Розвинути здатність до критичного аналізу аудіовізуальних творів і медіапроєктів, до експертного оцінювання художньої, концептуальної та технологічної якості аудіовізуального продукту.
4. Сформувати компетентності з проєктування складних аудіовізуальних продуктів та міждисциплінарних культурних чи соціальних проєктів із використанням сучасних засобів медіавиробництва.
5. Навчити здобувачів інтегрувати аудіовізуальні рішення у музейні, архівні, освітні, соціокультурні, інституційні та креативні середовища.
6. Розвинути навички роботи з інноваційними медіатехнологіями, включно з цифровими платформами, VR/AR, інтерактивними інструментами та мультимедійними системами.
7. Сприяти опануванню методологій artistic research та practice-based research, необхідних для виконання власного творчого мистецького проєкту.
8. Сприяти формуванню культури проєктування- від розроблення концепцій авторських аудіовізуальних робіт до написання проєктних пропозицій та підготовки презентацій професійного рівня.
9. Розвинути навички міждисциплінарної взаємодії та творчої комунікації в команді, включно з міжнародною професійною співпрацею.
10. Підготувати здобувача до подальшого опрацювання, реалізації та публічного захисту творчого мистецького проєкту в межах атестації на здобуття ступеня доктора мистецтва.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК1. Здатність до оволодіння новими знаннями та розвитку творчих здібностей.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та оцінки явищ і творів у галузі аудіовізуальних практик; здатність генерувати нові ідеї при розв'язанні творчих, дослідницьких, педагогічних і практичних завдань та визначенні засобів їх реалізації; здатність розробляти й керувати проектами.

ЗК4. Здатність до роботи у міжнародних культурних проектах із використанням іноземної мови та дотриманням професійної етики й міжкультурної толерантності.

ЗК5. Здатність до управлінських рішень у науково-практичній, педагогічній та творчо-виробничій діяльності, які потребують аналізу тенденцій та розробки стратегій для вирішення складних завдань.

ФК1. Здатність до розроблення концепції інноваційного творчого проекту/продукту, визначення форм його втілення та засобів репрезентації на високому професійному рівні; здатність до підготовки проектної пропозиції, організації та управління проектом.

ФК2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розробці науково-творчого проекту/продукту, критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва й виробництва.

ФК3. Здатність генерувати нові ідеї, пропонувати та розробляти нові форми соціалізації результатів науково-творчої роботи; будувати колаборації з професійними спільнотами в Україні та за кордоном.

ФК4. Здатність критично оцінювати художню якість аудіовізуального продукту, обґрунтовувати експертні висновки та здійснювати консультативну діяльність у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК7. Здатність будувати індивідуальну траєкторію власного професійного розвитку, безперервно продовжувати освіту та підвищувати творчу, наукову й педагогічну кваліфікацію.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН1. Уміння розробляти концепцію науково-творчого проекту/продукту, визначати форми його втілення та засоби репрезентації на високому професійному рівні; готувати проектні пропозиції та організовувати процес реалізації.

ПРН2. Здатність підвищувати рівень творчих та наукових складових професійної підготовки у сфері аудіовізуального мистецтва і виробництва.

ПРН3. Уміння застосовувати сучасну методологію й міждисциплінарні підходи при критичному аналізі та вирішенні проблем теорії і практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН4. Уміння застосовувати й розробляти нові форми соціалізації результатів науково-творчої діяльності, працювати у міжнародних проектах із використанням української та іноземних мов.

ПРН5. Здатність оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики їх виробництва та надавати експертні й консультативні висновки.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Основна освітня компонента
Формат курсу	1 та 2 семестри
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 6. Загальна кількість годин – 180 Аудиторних: Денна форма навчання – 60; Заочна -- 14 Самостійної роботи здобувача Денна форма – 120; Заочна – 166.
Технічне і програмне забезпечення	Ноутбук, смартфон, інтерактивна дошка Padlet, Google Workspace for Education, корпоративний сервіс

Форми, види навчальних занять	<p>Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи</p> <p>Види: лекції, практичні заняття, контрольні заходи</p> <p><i>Форми навчальних занять:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лекція-дискусія (подання теорії + обговорення кейсів). 2. Семінар / аналітична майстерня (детальний розбір робіт, кейсів, статей). 3. Практикум / творчо-дослідницька лабораторія; створення елементів мультимедійного проекту. 4. Індивідуальна консультація; супровід докторського проекту. 5. Публічна мікропрезентація / воркшоп; обмін авторськими розробками. 6. Самостійна художньо-дослідницька робота: опрацювання літератури; підготовка елементів докторського проекту.
Методи навчання	<p>Теоретико-аналітичні: проблемна лекція (постановка запитання – розв’язання); case-study (розбір реальних мультимедійних проєктів). Контекстуальний аналіз (культура, технології, суспільство).</p> <p>Практико-творчі: practice-based research (створення як метод дослідження); проєктно-орієнтоване навчання (Project-Based Learning); studio-based learning (робота як у медіа-студії).</p> <p>Інтерактивні: дискусії, дебати, круглі столи; peer-review (взаємне оцінювання); brainstorm / creative lab (генерація рішень).</p> <p>Цифрові методи: робота з інтерактивними платформами; аналіз мультимедійних рішень; використання VR/AR інструментів.</p> <p>Рефлексивні: щоденники дослідника; рефлексивні есе; метод «Thinking aloud».</p>
Поточний контроль	<p>Аналітичні завдання: короткі письмові аналітичні есе; огляди досліджень; критичний аналіз аудіовізуальних кейсів.</p> <p>Практичні медіазавдання: створення moodboard / storyboard / soundmap; концепт-папер проєкту.</p> <p>Усні презентації: аналіз аудіовізуальних проєктів, адаптація власного проєкту до умов грантової програми.</p> <p>Дискусійні участі: участь у семінарах і дискусіях; модерация мікроворкшопу.</p> <p>Рефлексивні щоденники / робочі нотатки: короткі щотижневі рефлексії.</p> <p>Оцінювання практичних завдань: якість виконання міні-проєктів; відповідність технічним вимогам.</p>
Підсумковий контроль	<p>1й семестр – залік</p> <p>2й семестр – іспит</p>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика дисципліни «Аудіовізуальне мистецтво в креативних індустріях та проєктах» спрямована на забезпечення якісного, добросовісного та ефективного навчального процесу, який поєднує творчу свободу здобувачів із відповідальністю за результати власної дослідницької та мистецької діяльності. Опановуючи дисципліну, здобувачі мають дотримуватися принципів академічної добросовісності, поваги до авторського права, етичної взаємодії в творчому середовищі та коректного використання медіатехнологій.

Навчальний процес передбачає активну участь здобувачів у лекціях, семінарах, практикумах, дискусіях і творчо-дослідницьких лабораторіях. Регулярне виконання завдань, участь у переглядах, рецензуванні та презентаціях є невід’ємною складовою оцінювання. Несвоєчасне

виконання робіт без поважних причин може впливати на підсумкову оцінку та потребуватиме додаткового узгодження з викладачем.

Усі творчі, наукові та аналітичні роботи повинні бути оригінальними. Плагіат, фабрикація чи маніпуляція даними, неналежне використання штучно згенерованих матеріалів, порушення етики роботи з цифровими ресурсами або чужими авторськими матеріалами є порушенням політики дисципліни та розглядаються відповідно до Положення ХДАК про академічну доброчесність. Здобувачі зобов'язані коректно посилатися на джерела, дотримуватися авторських прав і норм професійної етики, зокрема під час роботи з аудіовізуальними творами, документальними матеріалами, архівами та медіаконтентом.

У межах дисципліни заохочується ініціативність, творча сміливість, дослідницька активність, участь у професійних обговореннях та вміння презентувати власні ідеї. Курс передбачає культуру взаємоповаги, конструктивної критики, дотримання конфіденційності у процесі обговорення творчих напрацювань, відкритість до співпраці та міждисциплінарної взаємодії.

Політика дисципліни також передбачає готовність здобувачів працювати з сучасними технологіями, дотримуватися технічних вимог під час створення медіапродуктів та використовувати обладнання, програмне забезпечення й цифрові платформи відповідально та безпечно. Дотримання цих принципів забезпечує ефективне проходження курсу, сприяє розвитку професійної компетентності та створенню умов для високої якості творчого мистецького проекту.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Перелік тем	Кількість годин								
		Разом годин	денна форма				заочна форма			
			Лекції	семінари	практичні заняття	самостійна робота	Лекції	семінари	практичні заняття	самостійна робота
1	Аудіовізуальне мистецтво в системі креативних індустрій	48	6	10		32	2	2		44
2	Нові медіа, мультимодальність та інноваційні формати	30	10			20	2			28
3	Аудіовізуальні проекти у культурних, музейних та соціальних контекстах	30	10			20	2			28
4	Методології artistic research та practice-based research	30	10			20	2			28

5	Розроблення авторського аудіовізуального проекту	42	4		10	28	2		2	38
	Всього	180	40	10	10	120	10	2	2	166

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення ХДАК про організацію освітнього процесу та передбачає поточний контроль, модульний контроль (за потреби) та підсумковий контроль, який згідно з навчальним планом та освітньою програмою проводиться у формі заліку (1й семестр) та іспиту (2й семестр).

Оцінювання спрямоване на визначення рівня сформованості компетентностей, здатності здобувача до аналітичної, творчої та дослідницької діяльності, а також якості виконання практичних завдань і презентацій.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЄ ЗДОБУВАЧ за семестр

за семестр	
Вид роботи	Максимум балів
Аналітичні завдання	20
Практичні / семінарські заняття, участь у дискусіях	40
Рефлексивні нотатки	10
Залік (іспит)	40
Усього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Аудіовізуальне мистецтво в сучасних креативних індустріях та проектах» здійснюється на основі поєднання поточного та підсумкового контролю і передбачає оцінювання теоретичних знань, аналітичних умінь, творчих рішень і здатності до проектної діяльності у сфері аудіовізуального мистецтва.

Зарахування результатів неформальної/інформальної освіти – за рішенням кафедри на основі заяви здобувача та наданих даних (до 10% загальної кількості балів, відведених на поточний контроль). Положення див. тут: <https://surl.lt/lsiabz>

Поточний контроль – 60 балів. Спрямований на оцінювання активності здобувача під час навчального процесу та включає участь у дискусіях і семінарських заняттях, виконання аналітичних і творчих завдань, розроблення концепції аудіовізуального проекту, презентацію і обговорення результатів індивідуальної та групової роботи, виконання завдань самостійної роботи.

При оцінюванні враховуються повнота і глибина теоретичних знань, уміння критично аналізувати явища аудіовізуального мистецтва та креативних індустрій, оригінальність і обґрунтованість творчих рішень, здатність застосовувати міждисциплінарні підходи, якість презентації та аргументації власної позиції.

1. *Аналітичні завдання* — 20 балів

аналітичне есе / рецензія / огляд літератури – до 20 балів

(чіткість викладу, аргументованість, робота з джерелами, академічна добросовісність)

2. *Практичні заняття* – 20 балів

moodboard / storyboard / soundmap

аналіз кейсів

міні-проектні напрацювання

(оригінальність, відповідність завданню, технічна якість)

3. *Виступи на семінарах* – 10 балів

(активність, глибина підготовки, здатність аргументувати позицію)

4. *Рефлексивні нотатки / короткі звіти* – 10 балів

(системність, обґрунтованість висновків, професійна мова).

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – 40 балів

I семестр: залік (тестування)

II семестр: іспит (Аналітичне дослідження аудіовізуального проекту в контексті креативних індустрій : усна презентація + письмовий текст)

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

- ✓ Усний виступ – від 1 до 10 балів
- ✓ обґрунтованість основних положень – від 1 до 10 балів
- ✓ якість текстової частини – від 1 до 10 балів
- ✓ логіка подання та професійність презентації – від 1 до 10 балів.

Критерії семестрового оцінювання

Високий рівень (90–100 балів)

Здобувач демонструє системне розуміння сучасних процесів розвитку аудіовізуального мистецтва, вільно оперує професійною термінологією, аргументовано аналізує явища креативних індустрій, пропонує оригінальні творчі рішення, здатний самостійно розробляти концепції інноваційних аудіовізуальних проектів та обґрунтовувати їх у науково-творчому контексті.

Достатній рівень (74–89 балів)

Здобувач добре володіє теоретичним матеріалом, уміє застосовувати отримані знання під час аналізу аудіовізуальних практик і розроблення проектних ідей, однак у роботі можуть бути окремі неточності або недостатня глибина аргументації.

Середній рівень (60–73 бали)

Здобувач відтворює основні положення курсу, але демонструє обмежену здатність до самостійного аналізу й творчого узагальнення матеріалу. Проектні або аналітичні завдання виконуються з помилками або недостатнім обґрунтуванням.

Низький рівень (менше 60 балів)

Здобувач не демонструє достатнього рівня знань і не здатний застосувати їх у творчих або аналітичних завданнях, не може обґрунтувати власні ідеї або концепції аудіовізуальних проектів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття та структура креативних індустрій у сучасній культурній економіці.
2. Роль аудіовізуального мистецтва у формуванні сучасного медіакультурного середовища.
3. Основні тенденції розвитку аудіовізуального виробництва у цифрову епоху.
4. Вплив нових медіа та цифрових технологій на трансформацію аудіовізуальних практик.
5. Мультимедійні та міждисциплінарні формати у сучасних культурних проєктах.
6. Особливості створення аудіовізуальних проєктів для культурних, освітніх та музейних інституцій.
7. Аналіз прикладів міжнародних аудіовізуальних проєктів у сфері креативних індустрій.
8. Концепція та етапи розроблення інноваційного аудіовізуального проєкту.
9. Роль продюсерської та проєктної діяльності у створенні аудіовізуального продукту.
10. Методи презентації та соціалізації результатів творчого аудіовізуального проєкту.
11. Етичні принципи та академічна доброчесність у творчій і дослідницькій діяльності.
12. Можливості міжнародної співпраці у сфері аудіовізуальних та мультимедійних проєктів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алфьоров А. М., Алфьорова З. І. Аудіовізуальна сфера та креативні індустрії: морфологічні трансформації в першій чверті XXI ст. *Культура України*. 2022. Вип. 77. С. 7–18. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.077.01>.
2. Алфьоров А. М., Алфьорова З. І. Секторальна морфологія сфери аудіовізуального мистецтва та виробництва як креативної індустрії: постановка проблеми. *Культура України*. 2023. Вип. 81. С. 34–39. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.081.04>.
3. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи : колект. монографія / наук. ред. О. В. Безручко. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2016. Т. 1. 210 с.
4. Безручко О., Староста М. Особливості й умови розвитку регіонального аудіовізуального мистецтва та виробництва в Україні. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*. 2018. № 2. С. 12–21. DOI: <https://doi.org/10.31866/2617-2674.2.2018.151756>.
5. Карасова Н. Креативні індустрії як елемент стратегії постіндустріального розвитку. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2019. Вип. 3. С. 110–120. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.3.2019.159110>.
6. Коваленко, Ю., & Логінова, Т. 2023. The role of games in audiovisual art education. *SWorldJournal*, 3(18-03), 215–219. DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-18-03-070>
7. Миславський В. Н. Історія українського кіно. 1896–1930. Факти і документи : монографія : у 2 т. Харків : Дім Реклами, 2018. Т. 1. 680 с.
8. Петрова І. В. Культурні та креативні індустрії: проблема визначень. *Питання культурології*. 2022. Вип. 39. С. 63–77. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.39.2022.256902>.
9. Свінцицька О. М., Ткачук В. О. Креативна економіка та креативні індустрії : навч. посіб. [Електронне видання]. Житомир : Житомирська політехніка, 2020. 218 с.
10. Уварова Т. І. Нові медіа та сучасна медіакультура. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. Вип. 45. С. 120–128.
11. Bordwell D., Thompson K. *Film Art: An Introduction*. McGraw-Hill, 2019. 544 p.
12. Rose G. *Visual Methodologies*. Sage, 2022. 456 p.
13. Jenkins H. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. NYU Press, 2006. 308 p.
14. Lister M. et al. *New Media: A Critical Introduction*. Routledge, 2020. 462 p.
15. Manovich L. *The Language of New Media*. MIT Press, 2001. 354 p.
16. Murray J. H. *Hamlet on the Holodeck: The Future of Narrative in Cyberspace*. MIT Press, 2016. 400 p.

Додаткова

1. Aston, J., Gaudenzi, S., Rose, M. *i-Docs: The Evolving Practices of Interactive Documentary*. Columbia University Press, 2017.
2. Baker, S. *Creative Industries*. Routledge, 2014.
3. Chouliaraki, L. *The Ironic Spectator: Solidarity in the Age of Post-Humanitarianism*. Polity Press, 2013.
4. Couldry, N. *Media, Society, World: Social Theory and Digital Media Practice*. Polity, 2012.
5. Ebrahim, H., Sienkiewicz, M. *The Documentary Film Reader*. Routledge, 2014.
6. Lister, M. *The New Media and Technocultures Reader*. Routledge, 2009.
7. Machon, J. *Immersive Theatres: Intimacy and Immediacy in Contemporary Performance*. Palgrave Macmillan, 2013.
8. Renov, M. *Theorizing Documentary*. Routledge, 1993.